

PARLANT DE SANT MAGÍ...

Ramon Prats i Ximenes

Parlar del barri de Sant Magí és parlar no només d'una festa espectacular, sinó també d'una tradició difícil de conservar, en una època on els canvis són constants i els nous estadants tenen poc arrelament a cap barri. Amb tot, cal reconèixer que aquesta excepció, avui, si més no, tan esplendorosa com sempre, persisteix en demostrar que quan hi ha sentiments i ganes de treballar per una causa tan noble, el pas impertorbable del temps, no ha suposat cap retrocés. La Festa, doncs, està servida.

Ara bé, la meva participació al llibre que editen tan curosament i al qual tenen la consideració d'invitar-me, cada vegada és fa més feixuga. M'explicaré. Les vivències més o menys fantasioses que he procurat fins ara relatar tenien l'aire festiu o preocupat de l'època en què hom les va copsar i la repetitiva exposició d'uns personatges i d'uns fets, que per força han de ser els mateixos, porten el lector a l'avorrimet. També les creences religioses aportaven aquell misteri agrejolç que ens humanitzava, degut probablement que érem molt més conscients de la nostra petitesa, cosa que actualment, el déu que portem al cos ja no ens permet.

La nostra manera de ser admetia que les més precàries situacions fossin compensades per una alegria pueril i unes il·lusions inabastables. Tot era possible i poques vegades arribàvem a aquest estadi on el bé i el mal estiguessin separats per un envà tan subtil com avui.

Bé, tot i així, en Josep Mas, persisteix a demanar-me un relat amb més o menys consistència sobre aquesta festa que ha deixat petjada.

Molt a prop dels fets, ha tingut a bé contar-me una història relacionada amb els animals que hi participaven. Així doncs, malgrat aquests nous aires, que no sabem on ens duen, haurem d'estimular el pensament i intentar reeixir posant aquesta anècdota en solfa. Som-hi doncs!

En Josep M. Rius i jo aquell any menàvem la mula del Ton Patre, amb la poca traça del que només coneix els animals de veure'ls passar. També l'edat, entre vuit i deu anys, exigia l'atenció del Ton, que evidentment no ens deixava de petja. Enjogassats i poc responsables, ambdós tiràvem de l'animal que, com s'ha demostrat en la majoria d'ocasions, la bèstia, tenia molt més coneixement que les persones i passava per alt les nostres erràtiques observacions. Tot funcionava força bé. La banda de música, de la qual aquell any el Ramon Bernaus "el Flautí" n'era el conductor, alegrava les veïnes dels barris baixos, que de bon matí i amb un got a la mà, acudien a recollir l'aigua miraculosa que havia de guarir aquells mals de coll que avui han perdut tota categoria. Qui no recorda els tocs amb iode que el Dr. Nuix "Sr. Pepet" receptava a les mares per a guarir les doloroses punxades d'unes angines de cavall quan l'aigua no era a l'abast? I el glopeig d'aquella barreja d'aigua amb l'oxineda, que la majoria de vegades la canalla ens empassàvem sense voler, amb les llàgrimes als ulls i el fàstic a l'estómac?

Aquesta observació gens difícil d'entendre per una persona que ho hagi viscut, resultarà del tot xocant per les mares d'avui dia. És natural. Degut a un cúmul de circumstàncies totalment alienes a l'actualitat, a l'aigua del nostre Sant, tot i no haver perdut la qualitat d'imbevable ja que té el mateix gust de sempre, en mancar-hi aquella fe que movia muntanyes, li queda només la impagable satisfacció de pensar que els temps passats foren millors.

En arribar a cal Benago, una Americana encomanadissa posava un punt i a part al recorregut pels barris on els pagesos n'eren els principals habitants. Ens dirigíem, doncs, al centre del poble, on els menestrals i els senyors recollien el beuratge amb la mateixa dignitat.

Bé, després de deixar enrera cal Pallerols, amb el Magí Tarruella de capdavanter representant l'anacoreta, s'apoderava de la comitiva una

espècie de mandra produïda per la temperatura d'un mes d'agost, que a les nou del matí ja és feia present. La costa, que demanava un esforç afegit i la manca de música, car fins al final de la Barbacana no tornarien a tocar, feia que la banda arrossegues els instruments i també els peus. Davant del Bar Espanya, tothom recuperava l'alegria que havia quedat en suspens i altra vegada aquella corrua d'animals guarnits amb els colors més detonants i els portadors endiumenjats, marxaven Rambla amunt tornant a encomanar al personal, que cada vegada era més nombrós, una alegria que avui em sembla més esquivada. (Deu ser l'edat).

En arribar a la Plaça de Sant Miquel esmorzàrem i ens varen fer la foto amb el Ton, on la mula, sens cap mena de dubte, amb un posat senyorial deixava ben clar que n'era la principal protagonista.

En arribar a la Plaça Major, les campanes ens reberen amb aquell toc festiu incomparable que fa esborronar les persones menys exposades a la sensibilitat. Ara bé, en aquest lloc és produït un aldarull que hom, de moment, no sabé a què era degut. Potser aquella eixordadora repicada que ressonava sota les voltes n'era la causa. Potser la pressa que els animals tenien per arribar a l'esglesiola. Potser la nerviosa situació d'una

A l'esquerra, Anton Novell (de cal Patra o Patre), al seu costat, servant l'animal, Josep M. Rius i a la dreta de la imatge Ramon Prats, durant la celebració de Sant Magí.

mula de cal Negre, que fins feia poc convivia amb una somereta que va morir i, en trobar-la a faltar, s'enyorava. La casualitat que tantes vegades es presenta sense esperar-nos-ho, la situà darrere de la somera de cal Oromí, durant tot el matí, i amb tan mala fortuna que, quan ja s'havia acostumat a la nova companyia, l'amo de la femella s'avançà.

Bé, sembla ser, doncs, que la causa d'aquell enrenou fou que una pressa inesperada del portador va fer que, quan encara la mula del cal Negre es trobava davant de Sant Domènec, la somereta ja fos davant de cal Racó, cosa que provocà l'estirada de la bèstia per desfer-se del ramal, fugint costa avall per encalçar la bestiola dels seus somnis. Davant de cal Gotzo una criatura, en Josep M. Escudé, travessava el carrer sense adonar-se que a uns deu metres de distància aquell animal, de quasi dos metres d'alçada, li havia de posar inevitablement les potes al damunt. L'esglai del personal que estava en aquell indret, fou espectacular.

Ningú mai va saber si Sant Magí des de la capella va alçar la mà per evitar la desgràcia, ni tampoc si aquella mula summament intel·ligent va voler quedar bé davant de la somera. El cas fou que després de fer el salt per evitar trepitjar la criatura, aquelles potes doblegades s'apropaven al cos de l'infant, car semblava que el salt s'havia quedat curt. L'animal, en dècimes de segons, estirà els quatre remes en posició horitzontal, com si pretengués allargar l'arribada a terra un metre més enllà. Assolida la proesa, un ai! de satisfacció s'escapà de la boca dels presents.

La somera, expectant, aixecava les orelles mentre la boca de l'animal ensenyava tota aquella dentadura, que reflectia no només l'alegria de tornar a tenir tant a prop aquell nou company de passeig, sinó la satisfacció d'haver sabut evitar una desgràcia cantada.

Per això i per moltes altres coses, haig de reconèixer que parlar cada any de Sant Magí per a retre-li homenatge no m'hauria de semblar tant difícil, si tingués en compte que, d'anècdotes sobre el Sant, n'hi deu haver mil i una. I, de fet, l'home no és prou contradictori, a més de repetitiu, quan ensopega sempre amb la mateixa pedra?